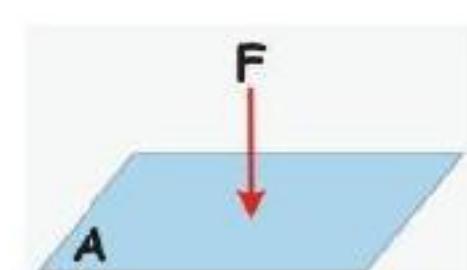

فصل ۸ فشار و آثار آن

فشار چیست؟ به نیروی وارد بر واحد سطح فشار می‌گویند. که با علامت اختصاری p نشان میدهدند. یکای فشار پاسکال (Pa) است.

به طوری که هر پاسکال، معادل ۱ نیوتون بر متر مربع (N/m^2) است.

$$\text{فشار} = \frac{\text{نیرو}}{\text{سطح}} \quad \text{یا} \quad p = \frac{F}{A} \quad (1)$$

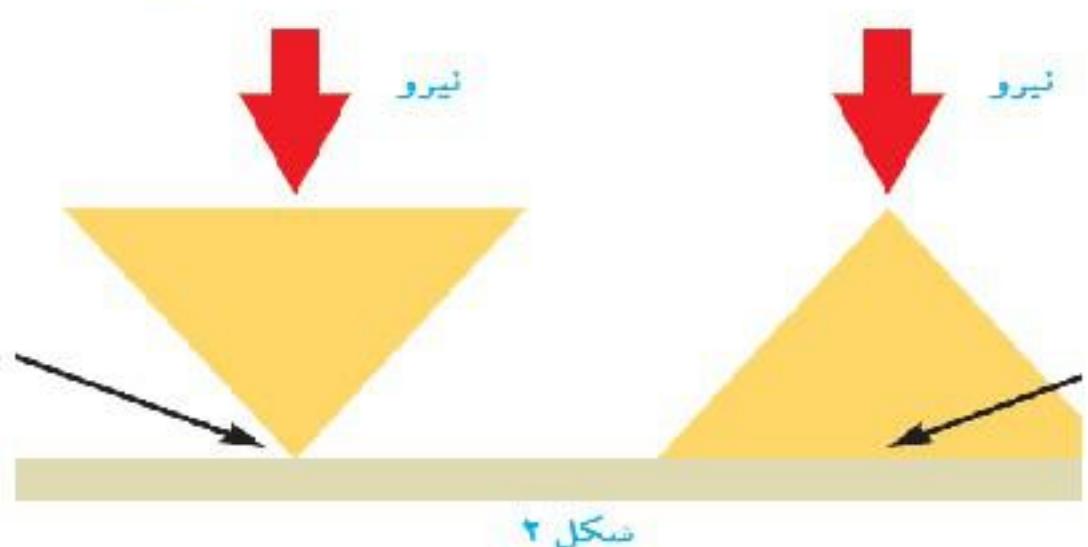

فشار کوچک را با فشار بزرگ مقایسه کنید؟

اگر نیروی روی یک سطح بزرگ توزیع شود **فشار کوچکی** ایجاد می‌گردد.

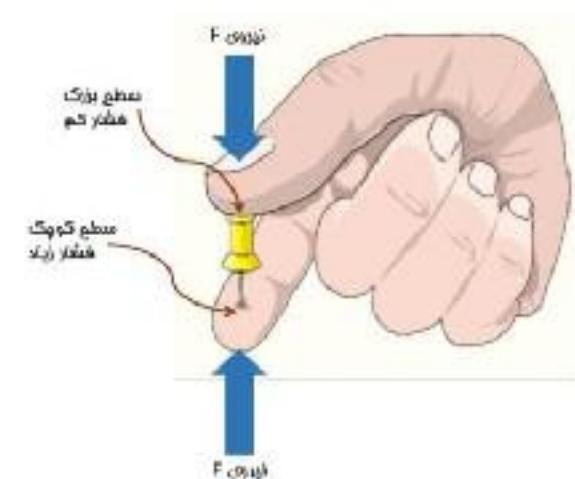
و اگر نیروی روی یک سطح کوچک متمرکز شود، **فشار بزرگی** ایجاد می‌شود.

مثال ۱: قطعه‌ای به وزن ۱۲۰۰ نیوتون را مطابق شکل‌های الف و ب از دو وجه آن روی سطح صافی قرار داده ایم. فشار وارد شده از طرف قطعه به سطح را در هریک از دو حالت به طور جداگانه حساب کنید.

پاسخ ص ۵۵ کتاب درسی

چرا گرفتن پونز بین دو انگشت و فشردن آن می‌تواند سبب آسیب رساندن به یکی از انگشت‌ها شود؟ زیرا بر انگشتی که روی نوک تیز پونز قرار دارد نیرو در سطح کمتری جمع شده و فشار افزایش یافته است. ولی در انگشتی که روی قسمت پهن پونز قرار دارد نیرو پخش شده و فشار کم می‌شود.

چرا امدادگران از یک نردبان بزرگ برای حرکت روی سطح یک دریاچه یخ زده استفاده می‌کنند؟

نردهان باعث می شود وزن امداد گر در سطح بیشتری (وی) یخ پفشد شود و این باعث می شود فشار کمتری بر یخ وارد شده و احتمال شکسته شدن یخ کمتر می شود. اگر گلدانی ۲۰۰ نیوتون وزن داشته باشد و سطح تماس آن با زمین ۴۰ سانتی متر مربع باشد فشار گلدان بر زمین چند نیوتون بر سانتی متر مربع است؟ پاسخ ۵ نیوتون بر سانتی متر مربع (واه مل با فودتان)

برخی از عوامل مؤثر در فشار مایع ها را بیان کنید؟

۱- چگالی (هر چه چگالی مایع بیش تر باشد فشار آن نیز بیش تر است).

۲- شتاب جاذبه (هر چه وزن مایع بیش تر باشد فشار آن نیز بیش تر است)

۳- عمق یا ارتفاع مایع (هر چه عمق یا ارتفاع مایع بیشتر باشد فشار آن نیز بیش تر است).

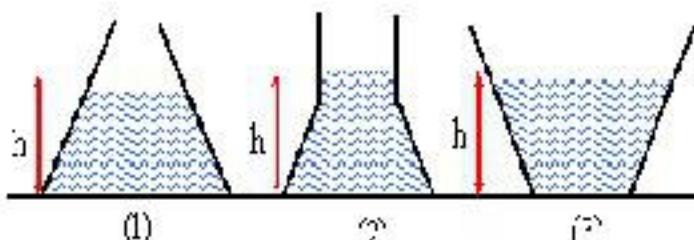
$\text{ارتفاع} \times \text{شتاب جاذبه} \times \text{چگالی} = \text{فشار در درون مایعات}$

توضیح دهید فشار درون مایع چگونه با افزایش عمق تغییر می کند؟

هر چه عمق یا ارتفاع مایع بیشتر باشد فشار آن نیز بیش تر است

فشار به چه عواملی بستگی دارد و به چه عواملی بستگی ندارد؟

فشار به شکل ظرف محتوی آن بستگی ندارد

مقدار فشار آب در هر لوله، فقط به ارتفاع آب (h) بستگی دارد و به مقدار کل آب در لوله و سطح قاعده‌ی

آن بستگی ندارد. در این شکل اگر چه شکل لوله‌ها با یکدیگر متفاوت است ولی **فشار در ته همه لوله‌ها**

یکسان است. اگر فشار آب در یک لوله با لوله‌های دیگر متفاوت بود،

آب در لوله‌ها به حرکت در می آمد تا فشار در همه جا مساوی شود.

نظر شما آب خارج شده از سوراخ‌ها در کدام ظرف

فشار بیشتری دارد؟ چرا؟

فشار آب در هر سه سوراخ برابر است چون ارتفاع آب در هر

سه ظرف برابر است و سوراخ‌ها همتراز هستند..

اصل پاسکال چیست؟

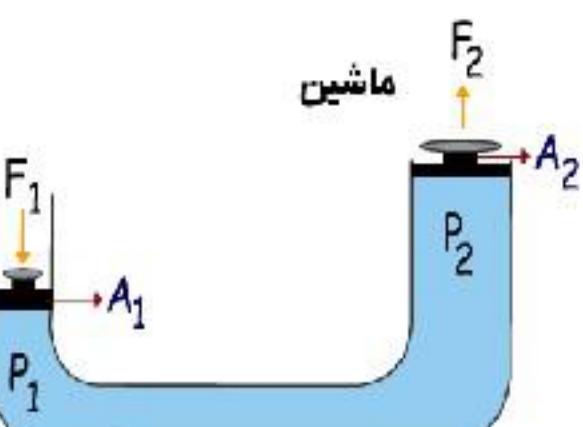
اگر بر بخشی از مایع که درون ظرفی **محصور** است فشار وارد کنیم این فشار، بدون ضعیف شدن به بخش‌های دیگر مایع و دیواره‌های ظرف منتقل می شود. این ویژگی مایع‌ها، **اصل پاسکال** نامیده می شود.

از کاربردهای مهم اصل پاسکال دو مورد بیان کنید؟

بالابر هیدرولیکی، ترمزهای (وغنی) است.

نکته: هرچه از سطح زمین بالاتر (ویم) فشار هوا کمتر می شود.

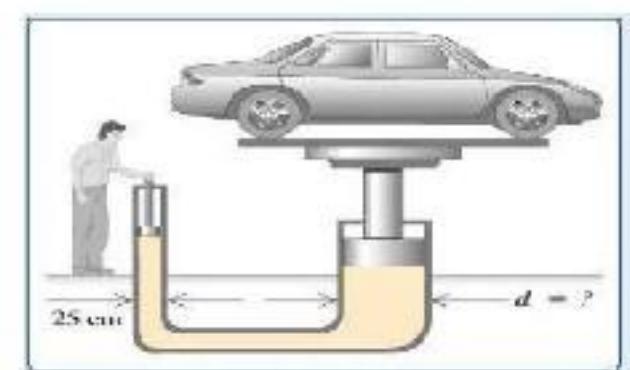
به همین دلیل فشار هوا در مناطق کوهستانی کمتر از فشار هوا در مناطق ساحلی است.

فشار گازها در یک محیط بسته به چه عوامل بستگی دارد؟

۱- تعداد مولکولهای گاز درون ظرف:

هر چه مقدار گازی که به یک ظرف در بسته وارد می‌کنیم بیشتر باشد، فشار گاز درون آن ظرف بیشتر می‌شود، زیرا با افزایش تعداد مولکول‌ها، تعداد برخورد آن‌ها با دیواره‌ی ظرف افزایش می‌یابد.

۲) جنبش و حرکت مولکول‌های گاز:

هر چه دمای گاز بیشتر باشد، انرژی جنبشی مولکول‌های گاز بیشتر شده و فشار آن افزایش پیدا می‌کند.

مانند : الکلنج